

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Господарське право

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Декан юридичного факультету ЗНУ
Г.О. Коломоєць
(ініціали та прізвище)
« 29 » 2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

(назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалаврів

(назва освітнього ступеня)

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма ПРАВО

(назва)

спеціальності 081 ПРАВО

(шифр, назва спеціальності)

галузі знань 08 ПРАВО

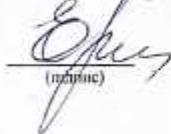
(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧ: Сидоров Ярослав Олексійович, к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного
права

(ПІБ, науковий ступінь, місце звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри цивільного права

Протокол № 1 від "26" серпня 2024р.
Завідувач кафедри _____ Д.О. Єрмоленко

(підпис)

Д.О. Єрмоленко
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної
програми

(підпис)

Д.О. Єрмоленко
(ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: yaroslavznu@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=803>

Телефон: 061 228 76 33

Інші засоби зв'язку: Viber 050 421 35 26

Кафедра: цивільного права, 5 корпус ЗНУ (проспект Соборний, 74, м. Запоріжжя)

1. Опис навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Господарське право» є сприяння у засвоєнні здобувачами концептуальних засад правового регулювання господарських відносин, змісту та сутності основних правових інститутів господарського права, правового положення господарюючих суб'єктів та основних напрямів державної політики у сфері господарювання. Дисципліна «Господарське право» має на меті також формування у здобувачів знань та навичок щодо правильного розуміння і тлумачення змісту господарсько-правових нормативних актів, вмінь, необхідних для застосування їх у практичній діяльності, сприяння розвитку творчого правового мислення здобувачів.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	3 -й	3 -й
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість годин	120	
Лекційні заняття	30 год.	8 год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	28 год.	20 год.
Самостійна робота	62 год.	92 год.
Консультації	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=803	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=803	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
Загальні компетентності: ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Спеціальні компетентності: СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право. СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати	Вивчення дисципліни «Господарське право» відбувається в процесі навчання, що охоплює лекційні, практичні заняття та самостійну роботу здобувачів. Під час лекцій здобувачі отримують нову інформацію, що має теоретичний, аналітичний, проблемний характер. На практичних заняттях здобувачі обговорюють організаційні, методичні та проблемні питання з питань теорії та практичної діяльності. У процесі навчання використовують різні методи – від пояснювально-ілюстративних до проблемних. Самостійна робота здобувача є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Самостійна робота здобувача включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу. Під час вивчення навчальної дисципліни широко використовуються наочні засоби візуалізації	Контроль у процесі вивчення курсу дисципліни здійснюється відповідно до затвердженої системи організації навчання. У процесі вивчення дисципліни планується проведення поточного контролю знань здобувачів у формі усного опитування, тестування, бесід, есе, практичних завдань, що поєднують інформаційний і діяльнісний підхід, дають змогу оцінити не лише знання, а й уміння застосовувати їх на практиці. Зарахування проводиться за умови отримання позитивної оцінки унаслідок обчислення середньоарифметичного поточних оцінок. При відсутності на проміжному контролі або отриманні незадовільної оцінки, здобувач повинен скласти (перескласти) оцінку під час проведення підсумкових контрольних заходів. Поточне оцінювання засвоєння дисципліни проводиться визначенням середньої оцінки зарахованих тем як середньозваженої величини. В такий спосіб формується семестрова оцінка. За підсумками семестру вона виставляється як залікова оцінка. Підсумкова оцінка визначається за 100-бальною шкалою як середньоарифметична і округлюється до цілого числа. Підсумкова оцінка, виражена за

правові позиції. СК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів активів правозастосування. Програмні результати навчання: РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю. РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки. РН 21. Готувати проєкти необхідних активів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.	(презентації, схеми, таблиці, рисунки, кросворди тощо), які використовують у поєднанні з активною діяльністю здобувачів. Ефективним є застосування роботи студентських груп і активних методів навчання, а саме: різноманітних рольових ігор, імітаційних ігор, обговорення конкретних ситуацій, випадків, робота в малих групах; дискусія; мозкова атака; аналіз конкретної ситуації; метод випадків; презентація; ділова гра.	100-бальною шкалою, переводиться в оцінку за розширеною шкалою підсумкового контролю, рекомендованою МОН України, та шкалою ЄКТС.

Пререквізити, кореквізити, постреквізити з урахуванням структурно-логічної схеми ОПП «ПРАВО»

ОК 19 «Цивільне право» є передумовою вивчення освітньої компоненти ОК 14 «Господарське право».

Здобувачі освіти вивчають ОК 14 «Господарське право» одночасно з ОК 17 «Адміністративне право».

ОК 27 «Трудове право» та ОК 30 «Фінансове право» - дисципліни, вивчення яких, у подальшому, базується на матеріалі освітньої компоненти ОК

14 «Господарське право».

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основні засади господарської діяльності

Учасники відносин у сфері господарювання. Господарська діяльність та господарські відносини. Конституційні основи правопорядку у сфері господарювання. Загальні принципи господарювання. Участь держави, органів державної влади, органів місцевого самоврядування в господарській діяльності. Засоби державного регулювання господарської діяльності. Державне замовлення, публічні закупівлі, оборонні закупівлі. Ліцензування, патентування та квотування у господарській діяльності. Технічне регулювання у сфері господарювання. Дотація як засіб державної підтримки суб'єктів господарювання. Податки в механізмі державного регулювання господарської діяльності. Обмеження монополізму та сприяння змагальності у сфері господарювання. Державний контроль та нагляд за господарською діяльністю. Захист прав суб'єктів господарювання та споживачів. Особливості управління господарською діяльністю у державному секторі економіки. Відносини суб'єктів господарювання з органами місцевого самоврядування. Особливості управління господарською діяльністю у комунальному секторі економіки. Конкуренція у сфері господарювання. Державна допомога суб'єктам господарювання. Обмеження монополізму в економіці. Природні монополії. Державний контроль за дотриманням антимонопольно-конкурентного законодавства. Підприємництво як вид господарської діяльності. Некомерційне господарювання.

Змістовий модуль 2. Суб'єкти господарювання: правовий статус

Поняття, ознаки, види, державна реєстрація та припинення суб'єкта господарювання. Підприємство як організаційна форма господарювання. Види та організаційні форми підприємств. Кінцевий бенефіціарний власник (контролер) підприємства. Управління підприємством. Майно підприємства. Об'єднання підприємств. Поняття державного унітарного підприємства. Державне комерційне підприємство. Особливості господарської діяльності державних комерційних підприємств. Державне некомерційне підприємство. Особливості господарської діяльності державних некомерційних підприємств. Казенне підприємство. Особливості господарської діяльності казенних підприємств. Комунальні унітарні підприємства. Створення та діяльність господарських товариств. Види господарських товариств. Товариство з обмеженою відповідальністю, товариство з додатковою відповідальністю, акціонерне товариство (публічне акціонерне товариство, приватне акціонерне товариство), повне товариство, командитне товариство. Поняття підприємства

колективної власності. Господарська діяльність кооперативів. Виробничий кооператив. Приватні підприємства. Фермерські господарства. Сільськогосподарський кооператив, сільськогосподарське кооперативне об'єднання. Підприємство з іноземними інвестиціями. Поняття та види об'єднань підприємств. Організаційно-правові форми об'єднань підприємств. Асоціації, корпорації, консорціуми, концерни. Управління об'єднанням підприємств. Асоційовані підприємства. Холдингові компанії. Громадянин-підприємець. Особливості статусу іноземних суб'єктів господарювання. Кредитні спілки у сфері господарювання. Особливості статусу благодійних та інших неприбуткових організацій у сфері господарювання.

Змістовий модуль 3. Господарські зобов'язання

Поняття та підстави виникнення господарських зобов'язань. Майново-господарські зобов'язання. Організаційно-господарські зобов'язання. Соціально-комунальні зобов'язання суб'єктів господарювання. Публічні зобов'язання суб'єктів господарювання. Загальні умови укладання договорів, що породжують господарські зобов'язання. Істотні умови господарського договору. Загальний порядок укладення господарських договорів. Особливості укладання попередніх договорів. Особливості укладання господарських договорів за державним замовленням. Укладання організаційно-господарських договорів. Укладання господарських договорів за рішенням суду. Порядок зміни та розірвання господарських договорів. Ціна у господарських зобов'язаннях. Законодавство про ціни і ціноутворення. Умови виконання господарських зобов'язань. Забезпечення виконання господарських зобов'язань. Гарантія забезпечення виконання господарських зобов'язань. Умови припинення господарських зобов'язань. Розірвання господарського зобов'язання. Наслідки визнання господарського зобов'язання недійсним. Поставка. Договір контрактації сільськогосподарської продукції. Договір енергопостачання. Біржова торгівля. Оренда майна та лізинг. Агентська діяльність. Перевезення вантажів. Капітальне будівництво. Інноваційна діяльність. Інвестиційна діяльність. Фінансова діяльність. Страхування. Аудит. Посередництво у здійсненні операцій з цінними паперами. Фондова біржа. Лотерейна діяльність. Комерційна концесія. Зовнішньоекономічна діяльність. Спеціальні режими господарювання. Неспроможність суб'єкта підприємництва. Заходи щодо запобігання банкрутству суб'єктів підприємництва. Процедури, що застосовуються до неплатоспроможного боржника.

Змістовий модуль 4. Господарсько-правова відповідальність учасників господарських відносин

Господарські санкції як правовий засіб відповідальності у сфері господарювання. Підстави господарсько-правової відповідальності. Досудовий

порядок реалізації господарсько-правової відповідальності. Строки реалізації господарсько-правової відповідальності. Склад та розмір відшкодування збитків у сфері господарювання. Умови і порядок відшкодування збитків. Штрафні санкції. Порядок застосування штрафних санкцій. Оперативно-господарські санкції: поняття та види. Підстави та порядок застосування оперативно-господарських санкцій. Застосування адміністративно-господарських санкцій до суб'єктів господарювання. Види адміністративно-господарських санкцій. Безоплатне вилучення прибутку (доходу). Штраф як адміністративно-господарська санкція. Застосування антидемпінгових заходів. Припинення експортно-імпортних операцій. Застосування індивідуального режиму ліцензування. Обмеження та зупинення діяльності суб'єкта господарювання. Ліквідація суб'єкта господарювання, діяльність якого суперечить закону чи його установчим документам. Строки застосування адміністративно-господарських санкцій. Відповідальність суб'єктів господарювання за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Лекція 1	Тема Основні засади господарської діяльності	2	1	<i>1 раз на 2 тижні /тиждень 1</i>
Практичне заняття 1	Тема Основи державного регулювання господарської діяльності. 1. Державне замовлення, публічні закупівлі, оборонні закупівлі. 2. Ліцензування, патентування та квотування у господарській діяльності. 3. Технічне регулювання у сфері господарювання. 4. Обмеження монополізму та сприяння змагальності у сфері господарювання. 5. Державний контроль та нагляд за господарською діяльністю. 6. Захист прав суб'єктів господарювання та споживачів.	2	2	<i>щотижня /тиждень 1</i>
Самостійна робота	Тема Основні засади господарювання 1. Учасники відносин у сфері господарювання. 2. Господарська діяльність та господарські відносини. 3. Конституційні основи правопорядку у сфері господарювання.	7	8	

	4. Загальні принципи господарювання. 5. Участь держави, органів державної влади, органів місцевого самоврядування в господарській діяльності. 6. Засоби державного регулювання господарської діяльності			
Лекція 2	Тема Поняття, ознаки, види, державна реєстрація та припинення суб'єкта господарювання.	2	1	<i>1 раз на 2 тижні /тиждень 3</i>
Практичне заняття 2	Тема Підприємство як організаційна форма господарювання. 1. Види та організаційні форми підприємств. 2. Управління підприємством. 3. Майно підприємства. 4. Об'єднання підприємств. 5. Поняття державного унітарного підприємства. 6. Державне комерційне підприємство.	2	2	<i>щотижня /тиждень 2</i>
Самостійна робота	Тема Поняття, ознаки деяких суб'єктів господарювання 1. Особливості господарської діяльності державних комерційних підприємств. 2. Державне некомерційне підприємство. 3. Особливості господарської діяльності державних некомерційних підприємств. 4. Казенне підприємство. Особливості господарської діяльності казенних підприємств. 5. Комунальні унітарні підприємства.	7	8	
Лекція 3	Тема Поняття та підстави виникнення господарських зобов'язань.	2	2	<i>1 раз на 2 тижні /тиждень 5</i>
Практичне заняття 3	Тема Загальні умови укладання договорів, що породжують господарські зобов'язання 1. Істотні умови господарського договору. 2. Загальний порядок укладення господарських договорів. 3. Особливості укладання попередніх договорів.	2	1	<i>щотижня /тиждень 3</i>
Самостійна робота	Тема Господарські зобов'язання 1. Майново-господарські зобов'язання. 2. Організаційно-господарські зобов'язання. 3. Соціально-комунальні зобов'язання суб'єктів господарювання. 4. Публічні зобов'язання суб'єктів	7	8	

	господарювання.			
Лекція 4	Тема Поставка. Договір контракції сільськогосподарської продукції.	2	1	<i>1 раз на 2 тижні /тиждень 7</i>
Практичне заняття 4	Тема Укладання організаційно-господарських договорів. 1. Укладання господарських договорів за рішенням суду. 2. Порядок зміни та розірвання господарських договорів. 3. Ціна у господарських зобов'язаннях. 4. Законодавство про ціни і ціноутворення.	2	2	<i>щотижня /тиждень 4</i>
Самостійна робота	Тема Умови виконання господарських зобов'язань. 1. Забезпечення виконання господарських зобов'язань. 2. Гарантія забезпечення виконання господарських зобов'язань. 3. Умови припинення господарських зобов'язань.	7	8	
Лекція 5	Тема Зовнішньоекономічна діяльність. Спеціальні режими господарювання.	2	1	<i>1 раз на 2 тижні /тиждень 9</i>
Практичне заняття 5	Тема Господарські договори 1. Договір енергопостачання. 2. Біржова торгівля. 3. Оренда майна та лізинг.	2	2	<i>щотижня /тиждень 5</i>
Самостійна робота	Тема Розірвання господарського зобов'язання. 1. Наслідки визнання господарського зобов'язання недійсним. 2. Умови припинення господарських зобов'язань.	7	8	
Лекція 6	Тема Господарські санкції як правовий засіб відповідальності у сфері господарювання.	2	2	<i>1 раз на 2 тижні /тиждень 11</i>
Практичне заняття 6	Тема Господарська діяльність 1. Перевезення вантажів. 2. Капітальне будівництво. 3. Інноваційна діяльність.	2	2	<i>щотижня /тиждень 6</i>
Самостійна робота	Тема Інвестиційна діяльність. 1. Фінансова діяльність. 2. Страхування. 3. Аудит.	7	8	
Практичне заняття 7	Тема Посередництво у здійсненні операцій з цінними паперами. 1. Фондова біржа. 2. Лотерейна діяльність.	2	2	<i>щотижня /тиждень 7</i>

Самостійна робота	Тема Комерційна концесія. 1. Зовнішньоекономічна діяльність. 2. Спеціальні режими господарювання.	7	8	
Практичне заняття 8	Тема Неспроможність суб'єкта підприємництва. 1. Заходи щодо запобігання банкрутству суб'єктів підприємництва. 2. Процедури, що застосовуються до неплатоспроможного боржника.	2	2	<i>щотижня/ /тиждень 8</i>
Самостійна робота	Тема Підстави господарсько-правової відповідальності. 1. Досудовий порядок реалізації господарсько-правової відповідальності. 2. Строки реалізації господарсько-правової відповідальності.	7	8	
Практичне заняття 9	Тема Склад та розмір відшкодування збитків у сфері господарювання. 1. Умови і порядок відшкодування збитків. 2. Штрафні санкції. 3. Порядок застосування штрафних санкцій.	4	2	<i>щотижня/ /тиждень 9</i>
Самостійна робота	Тема Оперативно-господарські санкції: поняття та види. 1. Підстави та порядок застосування оперативно-господарських санкцій. 2. Застосування адміністративно-господарських санкцій до суб'єктів господарювання.	7	8	
Практичне заняття 10	Тема Види адміністративно-господарських санкцій. 1. Безоплатне вилучення прибутку (доходу). 2. Штраф як адміністративно-господарська санкція.	4	1	<i>щотижня/ /тиждень 10</i>
Самостійна робота	Тема Види адміністративно-господарських санкцій. 1. Застосування антидемпінгових заходів. 2. Припинення експортно-імпортних операцій. 3. Застосування індивідуального режиму ліцензування.	7	8	
Практичне заняття 11	Тема Обмеження та зупинення діяльності суб'єкта господарювання. 1. Ліквідація суб'єкта господарювання, діяльність якого суперечить закону чи його установчим документам.	4	1	<i>щотижня/ /тиждень 11</i>

	2. Строки застосування адміністративно-господарських санкцій.			
Самостійна робота	Тема Відповідальність суб'єктів господарювання за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства. 1. Захист економічної конкуренції 2. Захист від недобросовісної конкуренції 3. Природні монополії 4. Порівняльна реклама	3	6	
Практичне заняття 12	Тема Спеціальні режими господарювання 1. Визначення спеціальної (вільної) економічної зони 2. Територія і статус спеціальної (вільної) економічної зони 3. Типи спеціальних (вільних) економічних зон 4. Державні гарантії інвестицій у спеціальній (вільній) економічній зоні 5. Порядок здійснення господарської діяльності в умовах воєнного стану	4	1	<i>щотижня/ /тиждень 12</i>
Самостійна робота	Тема Інші види спеціальних режимів господарської діяльності 1. Виключна (морська) економічна зона України 2. Особливості здійснення господарської діяльності на державному кордоні України 3. Особливості здійснення господарської діяльності в санітарно-захисних та інших охоронних зонах, на територіях і об'єктах, що особливо охороняються 4. Спеціальний режим господарювання в окремих галузях економіки 5. Порядок здійснення господарської діяльності в умовах надзвичайного стану, надзвичайної екологічної ситуації	3	6	

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів

1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття №1	робота в малих групах над розв'язанням практичного завдання, поставленого викладачем	Одержання ліцензії на здійснення видів господарської діяльності (приватна медична практика, реалізація лікарських засобів тощо)	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	max 5 бали
Практичне заняття №2	аналіз помилок, колізій, казусів, діагностика ситуацій	Заснування приватного підприємства. Заснування державного комерційного підприємства. Особливості здійснення господарської діяльності.	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	max 5 бали
Практичне заняття №3	дискусія із запрошенням фахівців	Особливості укладання господарських договорів	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	max 5 бали
Практичне заняття №4	коментування, оцінка (або самооцінка) дій учасників	Укладання господарських договорів за рішенням суду.	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	max 5 бали
Практичне заняття №5	публічний виступ	Умови припинення господарських зобов'язань. Біржова торгівля. Оренда майна та лізинг. Договір енергопостачання	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	max 5 бали
Практичне заняття №6	проблемно-пошукова	1. Перевезення вантажів. 2. Капітальне будівництво. 3. Інноваційна діяльність.	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	max 5 бали
Практичне заняття №7	аудіовізуальне навчання	1. Посередництво у здійсненні операцій з цінними паперами. 2. Фондова біржа. 3. Лотерейна діяльність.	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	max 5 бали
Практичне заняття №8	робота в малих групах над розв'язанням практичного завдання, поставленого викладачем	1. Заходи щодо запобігання банкрутству суб'єктів підприємництва. 2. Процедури, що застосовуються до неплатоспроможного боржника.	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	max 5 бали
Практичне заняття №9	аналіз помилок, колізій, казусів, діагностика ситуацій	Склад та розмір відшкодування збитків у сфері господарювання. 1. Умови і порядок відшкодування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	max 5 бали

		збитків. 2. Штрафні санкції. 3. Порядок застосування штрафних санкцій.		
Практичне заняття №10	дискусія із запрошенням фахівців	1. Безоплатне вилучення прибутку (доходу). 2. Штраф як адміністративно-господарська санкція.	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	max 5 бали
Практичне заняття №11	коментування, оцінка (або самооцінка) дій учасників	Обмеження та зупинення діяльності суб'єкта господарювання. 1. Ліквідація суб'єкта господарювання, діяльність якого суперечить закону чи його установчим документам. 2. Особливості застосування адміністративно-господарських санкцій.	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	max 5 бали
Практичне заняття №12	публічний виступ	1. Типи спеціальних (вільних) економічних зон 2. Державні гарантії інвестицій у спеціальній (вільній) економічній зоні 3. Порядок здійснення господарської діяльності в умовах воєнного стану	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	max 5 бали
Усього за поточний контроль	12			60
Підсумковий контроль				

Екзамен	Теоретичне завдання	1. Історія розвитку правового регулювання підприємницької діяльності.2. Колізії в господарському законодавстві та шляхи їх подолання.3. Державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності.4. Проблеми визначення статусу малого підприємства та надання йому пільг.5. Правовий статус інститутів спільного інвестування та кредитних спілок.6. Сучасний стан та перспективи розвитку ринку цінних паперів в Україні.7. Правовий статус Фонду державного майна України.8. Правовий статус бірж за законодавством України.9. Співвідношення цивільно-правових і господарських зобов'язань.10. Процедури банкрутства в Україні.11. Особливості процедур банкрутства окремих категорій суб'єктів господарювання.12. Система органів, які здійснюють виконання судових рішень.13. Юридична відповідальність за ухилення від сплати податків.14. Антимонопольна політика у країнах Західної Європи.15. Природні монополії		

		в Україні. 16. Корпоративна форма інвестування за законодавством України. 17. Особливості інвестування у процесі приватизації державного майна. 18. Кредит і кредитні правовідносини: економіко-правова природа і практика законодавчого регулювання. 19. Гроші і грошовий обіг: теоретичні засади та стан правового регулювання в Україні. 20. Захист прав споживачів: досвід вітчизняної та зарубіжної правової регламентації. 21. Контроль у сфері якості та безпечності харчової продукції в Україні. 22. Правові засади встановлення та використання цін. 23. Правові проблеми визначення звичайних цін. 24. Ринок цінних паперів в Україні: правові основи формування та функціонування. 25. Особливості створення та діяльності біржі. 26. Особливості рекламування лікарських засобів та виробів медичного призначення.		
	Практичне завдання	Завдання 1. Господарський суд прийняв рішення про визнання банкрутом приватного підприємця Петрова І. У своєму рішенні господарський		

		суд визначив порядок черговості відшкодування вимог кредиторів, а саме: - відшкодування витрат з провадження справи про банкрутство і виконання рішення про банкрутство; - розрахунки з працівниками, що перебували з приватним підприємцем у трудових відносинах; - вимоги кредиторів, забезпечені заставою; - витрати на відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю одного з працівників приватного підприємця. - аліменти; - податки в бюджет; - розрахунки з іншими кредиторами. Якої помилки припустився господарський суд? Завдання 2. Закордонна компанія супроводжувала продаж на ринку України лікарського засобу інформацією про те, що численні авторитетні дослідження довели більш високу його ефективність у порівнянні з подібним лікарським препаратом, що поширюється іншою закордонною компанією, хоча це і не відповідало дійсності. Недостовірною була інформація й у тій частині, де стверджувалось, що протипоказань у застосуванні цього лікарського засобу "дотепер не виявлено", тоді як їх було відомо		

		чимало. Ліки продавалися без рецепту, а вживати його рекомендувалося без ради з лікарем. Кваліфікуйте дії компанії. Які порушення законодавства про рекламу мали місце в її діях? Завдання 3. Спільне підприємство "А" звернулось до територіального відділення Антимонопольного комітету України з заявою про недобросовісну конкуренцію з боку виробничої комерційної фірми "Б". Для маркування частини своєї продукції (солодкі газовані напої, столова вода) виробнича комерційна фірма "Б" використовувала етикетки, ідентичні етикеткам спільного підприємства "А" із незначною модифікацією (зрізана крайка). При цьому на етикетках залишався знак із логотипом спільного підприємства "А". Крім того, виробнича комерційна фірма "Б" використовувала для найменування своєї столової води назву "А" (похідне від назви спільного підприємства "А"). Кваліфікуйте дії виробничої комерційної фірми "Б". Завдання 4. Приватний підприємець Коробок замовив у редакціях газет "Промислове	

		Запоріжжя" та "Молодь Запоріжжя" рекламні оголошення, у яких гарантував стовідсоткове лікування від алкоголізму та хвороб внутрішніх органів. Його реклама не містила також відомостей про наявність ліцензії Міністерства охорони здоров'я. Приватний підприємець здійснював медичну практику не маючи спеціальної медичної освіти та ліцензії на право займатися підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я. Як будуть кваліфіковані дії приватного підприємця? Чи будуть нести відповідальність редакції зазначених газет? Якщо так, то які порушення законодавства вони здійснили? Для здійснення яких видів практики необхідна спеціальна освіта? Яка відповідальність передбачена в даному випадку? Завдання 5. Спільне підприємство у формі приватного акціонерного товариства звернулося з позовом в господарський суд до акціонерного комерційного банку про визнання недійсним кредитного договору. Справа неодноразово розглядалася в судових інстанціях. У преамбулі кредитного договору було зазначено, що генеральний директор акціонерного товариства		

		діяв на підставі статуту товариства. Відповідно до пункту 7.2.13 даного статуту рішення питання про укладання кредитного договору належить до компетенції правління товариства, причому при наявності одностайного рішення всіх членів правління. Генеральний директор на укладення даного кредитного договору згоди правління не одержав, наступного схвалення договору теж не було. Суд вирішив, що оскільки конкретно повноваження генерального директора в статуті АТ не визначені, то вони не можуть бути і перевищені, тобто дії директора не можуть бути розцінені як перевищення повноважень. Оцініть доводи суду, вирішіть справу й аргументуйте рішення. Завдання 6. Керівник казенного підприємства прийняв рішення про продаж будинку по вул. Луцькій, 111 (основний засіб підприємства). Чи правомірне рішення керівника казенного підприємства? Обґрунтуйте відповідь.		
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	

C	75 – 84 (добре)	3 (задовільно)	Не зараховано
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна

1. Господарське право (Загальна частина) : підручник / за ред. В. С. Щербини, В. В. Рєзнікової. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 588 с.
2. Швидка Т.І. Господарське право в схемах і таблицях : навч. посіб. Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 5-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2022. 186 с.
3. Мілаш В. С. Господарське право : навч. посіб. для підгот. до іспитів / В. С. Мілаш. 7-ме вид., змін. Харків : Право, 2021. 402 с.
4. Господарське право : навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання) / Подцерковний О. П., Добровольська В. В., Зягіна Д. В., Будурова Г. М. Одеса : НУ "ОЮА", 2021. 166 с.
5. Господарське право : навч. посібник / укл. А.А. Бутирський. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 144 с.
6. Господарське процесуальне право [Електронний ресурс] : навч. посіб. / уклад. С. І. Бєвз. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 103 с.

Допоміжна

1. Сидоров Я. О., Половинкіна Р. Ю. Обмеження повноважень виконавчого органу товариства з обмеженою відповідальністю. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2024. № 12. URL: <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2024-12-01-03>.
2. Сидоров Я. О. Правові засади підприємництва у рекреаційній сфері. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2022. № 6. URL: <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2022-6-01-12/2022-6-01-12>.
3. Сидоров Я. О. Значні правочини та правочини із заінтересованістю ТОВ: аналіз законодавчих обмежень. *Форсайт розбудови України: економіко-правовий та управлінський виміри*: матеріали II міжнародної науково-практичної конференції (30 травня 2024 р.). Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного.. Запоріжжя, 2024. 250 с. Запоріжжя: ТДАТУ, 2024. С. 182-189. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://www.tsatu.edu.ua/ep/wp-content/uploads/sites/31/zbiirka_forsay%CC%86t_tdatu_2024.pdf.
4. Сидоров Я. О. Правове забезпечення підтримки та розвитку аграрного сектору економіки у воєнний час та в період повоєнного відновлення. *Другі наукові читання пам'яті проф. Пронської Г.В. Економіка війни та повоєнний економічний розвиток України: проблеми, пріоритети, завдання прав. регулювання*. Зб. матер. міжнар. наук.-практ. конф. / За заг.ред.: В.В. Поєдинок. К.: Вид. Ліра-К, 2023. 182с. Київ: Видавництво Ліра-К, 2023. С. 139-142. URL: https://drive.google.com/file/d/1IGLIPJZAI3_kSOVYWluAnxBoliaJTcdY/view?usp=drivesdk.
5. Господарське законодавство України: перспективи модернізації на засадах сталого розвитку: монографія. Під заг. ред. В.А. Устименка. Київ : НАН України, Інститут економіко-правових досліджень, 2019. 320 с.

6. Господарське право : навч. практикум / кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О. С. та ін.] – Дніпро: Видавець Біла К. О., 2021. – 507 с.
7. Бурило Ю. П., Вавженчук С. Я., Проци-шен М. В. Правове забезпечення цифрової економіки: навч. посібник. За заг. ред. докт. юрид. наук, проф., академіка НАПрН України О. Д. Крупчана. Вид. 2-ге, перероб. К., 2020, 296 с.
8. Sydorov Ya., Zakharchenko A., Novoshytska V., Manzyuk V.. Interpretation of tax law in cases involving commercial entities: Opportunities to exchange best practices in the area of corporate social responsibility regulation. Cuestiones Políticas. 2023. № 79. С. 734-749. URL: <https://produccioncientificaluz.org/index.php/cuestiones/article/view/41291>.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Пошукова система] / <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів / <http://www.kmu.gov.ua/control/>
3. Офіційний сайт Верховного Суду України / <http://www.scourt.gov.ua/>
4. Портал судової влади України / <http://www.court.gov.ua/>
5. Єдиний державний реєстр судових рішень України [Пошукова система] / <http://reyestr.court.gov.ua/>
6. Національна наукова бібліотека ім. В.І. Вернадського [Пошукова система] / <http://www.nbuv.gov.ua/>
7. Європейський суд з прав людини / <http://www.echr.coe.int/echr/>

7. Регуляції і політики курсу

- ✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на порталі Moodle університету.
- ✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проєкті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в online формі на порталі Moodle ЗНУ або з використанням інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.
- ✓ Списування під час виконання контрольних заходів, екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ЗНУ, виконувати графік освітнього процесу.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yeds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банак Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: [v_banakh@znu.edu.ua](mailto:banakh@znu.edu.ua)
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Господарське право

ЦЕНТР **НІМЕЦЬКОЇ** **МОВИ,** **ПАРТНЕР** **ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:**
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>
ШКОЛА **КОНФУЦІЯ** **(ВІВЧЕННЯ** **КИТАЙСЬКОЇ** **МОВИ):**
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>